

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie speciala
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Ciclul I. Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie Specială / Profesor psihopedagog L060070020

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Psihopedagogia deficienților motor						
2.2 Titularul activităților de curs				Prof. dr. PREDA VASILE LIVIU				
2.3 Titularul activităților de seminar				Dr. Preda Vasile Radu				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					37
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		94			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe din disciplinele: Introducere în psihologia dezvoltării; Psihologia dezvoltării în contextul dizabilității
4.2 de competențe	- Competențe privind realizarea studiilor de caz - Abilități de evaluare psihopedagogică și de psihodiagnostic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Materiale didactice și softuri specifice pentru persoanele cu deficiențe motorii existente la departament sau de pe Internet	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Materiale didactice și softuri specifice pentru persoanele cu deficiențe motorii existente la departament sau de pe Internet	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor cu dizabilități motorii dar și a comportamentului acestora în diferite situații de învățare și de viață • Elaborarea unui curriculum adaptat nivelului de dezvoltare , de vârstă, precum și potențialului de învățare al elevului cu nevoi educaționale speciale datorate deficiențelor neuromotorii • C2. Intervenția psihopedagogică specifică (compensare – recuperare – terapie) pentru persoanele cu CES datorate deficiențelor motorii / neuromotorii • C.4. Consilierea orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane cu deficiente motorii (copii / elevi, familii ale elevilor, profesori din scolile specializate pentru deficienți motori sau din scoli incluzive. • C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră în sfera educației persoanelor cu deficiente motorii / neuromotorii	•
Competențe transversale	• Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu deficiențe neuromotorii • Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vedere formării și dezvoltării profesionale continue, inclusiv pe baza tehnologiilor de acces • Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională ; • Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multidisciplinară.	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea, înțelegerea, teoriilor și metodelor de bază ale disciplinei Psihopedagogia deficiențelor motori. • Asimilarea unui ansamblu funcțional de cunoștințe privind evaluarea funcțiilor neuromotorii și a metodelor de recuperare/compensare.
7.2 Obiectivele specifice	• Asimilarea unor cunoștințe funcționale, privind etiologia, tipologia și simptomatologia dizabilităților motorii, aplicabile în recuperarea și educarea copiilor și tinerilor cu astfel de dizabilități. • Formarea de abilități și competențe privind utilizarea evaluărilor psihopedagogice bazate pe modelul multidimensional (abilități psihomotorii, cognitive, comportamente adaptive, stare de sănătate, și a nevoii de suport și asistență)

	• Selectarea și analiza critică a unei game variate de PEP consacrate în literatura națională și internațională ca parte componentă a unui curriculum funcțional în funcție de natura, tipul și gradul dizabilității motorii. • Elaborarea unor programe recuperatorii personalizate destinate copiilor cu dizabilități motorii (IMC, debilitate motorie, instabilitate motorie, dispraxii etc.). • Elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea Proiectelor de Intervenție Personalizată (PIP) și/sau a Proiectelor de Educație Personalizată (PEP) pentru copiii și adolescenții cu diferite dizabilități motorii. • Cunoașterea principiilor designului universal în vederea facilitării accesului elevilor cu dizabilități la curriculum și la activitățile educaționale și de viață cotidiană.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Debilitatea motorie, dispraxiile și instabilitatea motorie	Expunere inactiva, Studii de caz	Prezentari video
2. Consecințe ale leziunilor neurovizuale cerebrale	Expunere interactiva. Studii de caz	Prezentari video
3. Infirmitatea motorie cerebrală (IMC). Caracteristici și forme de manifestare	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
4. Disfuncții motorii, instrumentale și cognitive la copiii cu IMC	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
5. Examinarea neuropsihologică și intervenții terapeutice	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
6. Hemiplegiile	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri	Utilizarea unor prezentari video
7. Instrumente de evaluare a disfuncțiilor motorii	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri. Problematizare	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogica
8. Terapia Bobath aplicată în hemiplegie	Expunere interactiva. Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
9. Stadiile tratamentului recuperator	Expunere interactiva. Metoda exercitiului.	Prezentari video
10. Dificultățile de învățare a scrierii în contextul unor dizabilități motorii	Expunere interactiva. Dezbateri.	Studii de caz
11. Particularități ale activităților grafo-motorii la elevii cu IMC.	Expunere interactiva. Studii de caz Metodele gândirii critice	Utilizarea unor probe de evaluare a funcționalității grafo-motorii
12. Scale de evaluare a disgrafiilor la elevii cu deficiențe motorii și intervenții psihopedagogice corective	Expunere interactiva. Studii de caz pe baza examenelor psihodiagnostice. Metoda demonstrației	Utilizarea unor probe de psihodiagnostic și scale de evaluare
13. Educația și terapia psihomotorie la copiii cu dizabilități motorii	Expunere interactiva. Studii de caz pe baza examenelor psihodiagnostice. Metoda	Prezentari video

	demonstratii	
14. Orientarea școlară și inserția socio-profesională a persoanelor cu dizabilități motorii	Expunere interactiva. Dezbateri	Prezentari video Studii de caz
Bibliografie Ajuriaguerra, J. De(1980). <i>Scrisul copilului</i> , tom. I-II. EDP, București Ajuriaguerra, J. de, Marcelii D. (1982). <i>Psychopathologie de l'enfant</i> . Ed. Masson, Paris Azouvi, P., Perier, D., Van der Linden, M. (1990 – sous la direction). <i>La rééducation en neuropsychologie : études der cas</i> . Marseille, Ed. Solal. Bara, F., Gentaz, E. (2010). Apprendre à tracer les lettres : une revue critique. <i>Psychologie française</i> , p. 129-144. Bobath, B. (1988) <i>Adult hemiplegia. Evolution and treatment</i> , W. Heinemann, London Bobath, K. (1991) <i>A neurophysiological Basis for the Treatament of Cerebral Palsy</i> , Lavenham, England Le Boulch, J. (1970) <i>La psychomotricite par le psychocinetique</i> . In: J. De Ajuriaguerra et colab., <i>Psychomotricite</i> , Ed. Medicine et Hygiene, Geneve Döpfner, M., Schürman, S., Frölich, J., (2005), <i>Program terapeutic pentru copiii cu probleme comportamentale de tip hiperchinetice și opozant</i> , Ed. RTS, Cluj-Napoca Fourneret, P., Revol, O., (2000), Procédure décisionnelle devant un tableau d'instabilité psychomotrice chez l'enfant d'âge scolaire, <i>Rev. Archives de Pédiatrie</i> , vol. 7, n°5, pp. 554-562 Fourneret, P., Revol, P., (2002), Approche diagnostique d'un enfant insatble, <i>La revue du praticien</i> , n° 52 Gherguț, A. (2005) <i>Sinteze de psihopedagogie specială</i> , Iași, Editura Polirom Goigoux, R. (1998). <i>Les élèves en grande difficulté de lecture et les enseignements adaptés</i> . Suresnes, Collection Etudes, Editions CNEFEL. Grégoire, J., Piérat, B. (1994). <i>Evaluer les troubles de la lecture. Les nouveaux modèles théoriques et leurs implications diagnostiques</i> . Bruxelles, De Boeck Université Guillarme, J.J.(1982) <i>Education et reeducation psychomotrices</i> . Sermap-Hatier Korkman, M., Kirk, U., Kemp, S. (2003), Bilan neuropsychologique de l'enfant: NEPSY, Paris, Les Editions du Centre de Psychologie Appliquée, Paris. Lamb, M.R., Robertson, L.C., Knight, R.T. (1990), Component mechanisms uderlying the processing of hierarchically organized patterns: Interferences form patients with unilateral cortical lesions, <i>Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition</i> , 16, p. 471-483. Lauth, B. (1993). <i>Déficiences motrices: troubles psychopathologiques des infirmités motrices cérébrales</i> . In: Ferrari, P., Epelbaum, C. (coord.) <i>Psychiatrie de l'enfant et de l'adolescent</i> . Paris, Flamarion, p. 173-177. Preda, V. (1998) Psihomotricitatea – structură și caracteristici, <i>Revista Învățământului Preșcolar</i> , Anul XXIX. Preda, V. (coord. – 2007). <i>Elemente de psihopedagogie specială</i> . Cluj-Napoca, Eikon Purcia, S. (1998). <i>Elemente de psihopedagogie a însușirii scrierii</i> . București. EDP Thomas, J., Willems, G. (1997), <i>Troubles de l'attention, impulsivité et hyperactivité chez l'enfant. Approche neurocognitive</i> , Masson, Paris. Robănescu, N.(1976) <i>Readaptarea copilului handicapat fizic</i> , București, Editura Medicală Schuster, A. (2011). <i>Terapia ocupațională</i> . Sibiu. Psihomedica. Sylvestre, A. (2001). Infirmité motrice cérébrale et handicaps multiples. In :Rondal, J.A., Comblain, A. (sous la direction), <i>Manuel de Psychologie des Handicaps.Sémiologie et principes de remédiation</i> . Hayen,		

Mardaga, p. 261-281.

Vanberten, M., Le Cavorzin, P., Gouët, P. (2005). Bilan neuropsychologique et démarches pédagogiques : complémentarité et limites. In : *Bilan neuropsychologique et démarches pédagogiques. Actes du colloque*. Lyon, 2005.

X XX L'infirmité motrice cérébrale. Bilan et perspective. APF Formation, Actes du colloque, Janvier, 1996.i

xxx *DSM – IV – Diagnostic Criteria from DSM – III Revised*, The American Psychiatric Association, Washington, DC, 1987.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1.Cauze și simptome ale debilității motorii ale și instabilității motorii	Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
2.Disfuncții datorate leziunilor neurovizuale cerebrale	Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
3. Caracteristici și forme de manifestare ale Infirmității motorii cerebrale (IMC).	Dezbateri pe baza de portofolii	Prezentari video
4. Caracteristici ale tulburărilor motorii, instrumentale și cognitive la copiii cu IMC	Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
5. Examinarea neuropsihologică a copiilor cu IMC	Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
6. Hemiplegiile – cauze și forme de manifestare	Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
7.Instrumente neuro-psihologice și psihopedagogice de evaluare a disfuncțiilor motorii	Studii de caz. Brainstorming Dezbateri	Utilizarea unor probe de evaluare
8. Specificul terapiei Bobath	. Studii de caz. Dezbateri	Prezentari video
9. Stadiile tratamentului recuperator prin metoda Bobath	Brainstorming Dezbateri	Prezentari video
10. Dificultățile de învățare a scrierii în contextul diferitelor forme ale IMC . Particularități ale activităților grafo-motorii la elevii cu dizabilități motorii	Dezbateri pe baza de portofolii	Prezentari video
11. Probe de psihodiagnostic și scale de evaluare a disgrafiei	Dezbateri pe baza de portofolii	Prezentari video
12. Aspecte ergonomice specifice pentru persoanele cu dizabilități motorii. Rolul tehnologiilor de acces.	Dezbateri pe baza de portofolii. Studii de caz	Prezentari video
13. Criterii și forme de orientare școlară și profesională a tinerilor cu dizabilități motorii	Dezbateri pe baza de portofolii	Prezentari video
14. Dimensiuni ale calității vieții la persoanele cu dizabilități motorii	Dezbateri. Studii de caz.	Prezentari video

Bibliografie

Ajuriaguerra, J. De(1980). *Scrișul copilului*, tom. I-II. EDP, București

Bobath, B. (1988) *Adult hemiplegia. Evolution and treatment*, W. Heinemann, London

Bobath, K. (1991) *A neurophysiological Basis for the Treatment of Cerebral Palsy*, Lavenham, England

Döpfner, M., Schürman, S., Frölich, J., (2005), *Program terapeutic pentru copiii cu probleme comportamentale de tip hiperchinet și opozant*, Ed. RTS, Cluj-Napoca

Fourneret, P., Revol, O., (2000), Procédure décisionnelle devant un tableau d'instabilité psychomotrice chez l'enfant d'âge scolaire, *Rev. Archives de Pédiatrie*, vol. 7, n°5, pp. 554-562

Gherguț, A. (2005) *Sinteze de psihopedagogie specială*, Iași, Editura Polirom

- Grégoire, J., Piérat, B. (1994).** *Evaluer les troubles de la lecture. Les nouveaux modèles théoriques et leurs implications diagnostiques.* Bruxelles, De Boeck Université
- Guillarme, J.J.(1982)** *Education et reeducation psychomotrices.* Sermap-Hatier
- Korkman, M., Kirk, U., Kemp, S. (2003),** Bilan neuropsychologique de l'enfant: NEPSY, Paris, Les Editions du Centre de Psychologie Appliquée, Paris.
- Kulcsar, T., Preda, V. (1983).** *Factori psihologici ai însușirii citirii și scrierii.* In: I. Radu (coord.) *Psihologia educației și dezvoltării*, București, Editura Academiei
- Lamb, M.R., Robertson, L.C., Knight, R.T. (1990),** Component mechanisms underlying the processing of hierarchically organized patterns: Interferences from patients with unilateral cortical lesions, *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition*, 16, p. 471-483.
- Lauth, B. (1993).** *Déficiences motrices: troubles psychopathologiques des infirmités motrices cérébrales.* In: Ferrari, P., Epelbaum, C. (coord.) *Psychiatrie de l'enfant et de l'adolescent.* Paris, Flammarion, p. 173-177.
- Mecu, C., Rusan, L. (1988)** Psihomotricitatea - concept, obiective ale învățării și terapie în școala ajutătoare, *Probleme de defectologie*, București
- Preda, V. (1998)** Psihomotricitatea – structură și caracteristici, *Revista Învățământului Preșcolar*, Anul XXIX.
- Preda, V. (coord. – 2007).** *Elemente de psihopedagogie specială.* Cluj-Napoca, Eikon
- Purcia, S. (1998).** *Elemente de psihopedagogie a însușirii scrierii.* București. EDP
- Thomas, J., Willems, G. (1997),** *Troubles de l'attention, impulsivité et hyperactivité chez l'enfant. Approche neurocognitive*, Masson, Paris.
- Robănescu, N.(1976)** *Readaptarea copilului handicapat fizic*, București, Editura Medicală
- Schuster, A. (2011).** *Terapia ocupațională.* Sibiu. Psihomedica.
- Sylvestre, A. (2001).** Infirmité motrice cérébrale et handicaps multiples. In : Rondal, J.A., Comblain, A. (sous la direction), *Manuel de Psychologie des Handicaps. Sémiologie et principes de remédiation.* Hayen, Mardaga, p. 261-281.
- Vaivre-Douret, L. (1997),** *Évaluation de la motricité gnosopraxie distale*, Paris, Éditions du Centre de Psychologie Appliquée.
- Vanberten, M., Le Cavorzin, P., Gouët, P. (2005).** Bilan neuropsychologique et démarches pédagogiques : complémentarité et limites. In : *Bilan neuropsychologique et démarches pédagogiques. Actes du colloque.* Lyon, 2005.
- X XX** L'infirmité motrice cérébrale. Bilan et perspective. APF Formation, Actes du colloque, Janvier, 1996.i

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității academice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

NOTA: Cursurile si seminariile – prin obiective si prin continut sunt coroborate cu așteptările reprezentanților comunității academice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului, precum si a institutiilor din cadrulul de mai jos, precum si cu cerintele psihopedagogice pentru educatia si insertia sociala persoanelor cu deficiente motorii/neuomotorii

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare activă la cursurile interactive	Observație, calitatea intervențiilor în dezbaterile unor idei	70% 1 punct oficiu 10%
	Examen scris	Examen	
10.5 Seminar/laborator	Prezența 75%	Observația	10%
	Portofoliu	Analiza produselor activității	10%
<i>10.6 Standard minim de performanță</i> ➤ <i>Elaborarea independentă a unor planuri de intervenție personalizate</i> ➤ <i>Elaborarea unui studiu de caz privind o activitate complexă evaluare, de predare-invatare, de consiliere psihopedagogică individuală și/sau a familiei.</i> ► <i>Elaborarea unei microcercetări în vederea îmbunătățirii practicilor profesionale în domeniul recuperării, educării și integrării socio-profesionale a persoanelor cu CES datorate deficiențelor motorii</i>			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....29.09.2012.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....